

DOI 10.31651/2524-2660-2020-1-110-116  
ORCID 0000-0002-2829-9847

**ХОДУНОВА Вікторія Леонідівна,**

кандидатка педагогічних наук, доцентка, докторантка,  
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова  
e-mail: v.l.khodunova@gmail.com

УДК: 373.2.011.3-051:[005.963:004.032.6](045)

### **ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

*У статті висвітлені актуальні питання використання мультимедійних ресурсів з метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Розкрито поняття «інформаційно-комунікаційна культура», «інформаційно-комунікаційна грамотність», «інформаційно-комунікаційна компетентність», «мультимедійна компетентність», «медіакультура». Проаналізовано сучасні погляди науковців щодо*

*означеної проблеми. Описано функції мультимедійних технологій (пізнавальна, розвиваюча, оціночна, адаптивна). На теоретичному рівні визначено принципи формування інформаційно-комунікаційної компетентності працівників заклад дошкільної освіти (цілісності, безперервності, діяльності, саморозвитку); методологічні підходи (компетентнісний, особистісно зорієнтований, проблемний). Наголошено на тому, що мультимедійна компетентність педагога – це професійна якість особистості педагога, що*

включає в себе інтегровану сукупність знань, умінь і досвіду виконання різних операцій – як складових мультимедійних технологій, під час підготовки і проведення навчальних занять, а також цінності пов'язані з цією діяльністю.

**Ключові слова:** педагогічний працівник закладу дошкільної освіти; мультимедіа; інформаційно-комунікаційна культура; професійна компетентність; мульти/медіакультура; мульти/медіаграмотність; інформаційно-комунікаційна грамотність; інформаційно-комунікаційна компетентність.

**Постановка проблеми:** Інтенсифікація сучасного життя, розвиток і впровадження нових технологій у різних сферах суспільства обумовили певні реформи в системі і змісті діяльності освітніх інститутів, у тому числі закладах дошкільної освіти. Ці реформи обумовлені раннім навчанням і ускладненням освітніх програм, що вимагає активізації пізнавальної діяльності дітей дошкільного віку.

Період від народження до 6 років – найважливіший етап у розвитку пізнавальних здібностей, формування здатності до постійного навчання і становлення особистості. Інтереси та потреби дитини XXI століття постійно змінюються та перебувають у динаміці. Сьогодні вимагає педагога, готового ефективно й творчо діяти у швидкозмінюваному інформаційному просторі, оволодівати новими знаннями й технологіями. Поряд із цим актуальності набуває поняття компетентності, які є індикаторами якості професійної діяльності,

Різновидом професійної компетентності сучасного педагога є мультимедійна компетентність – здатність і готовність педагога розробляти відкриті освітні ресурси за допомогою мультимедіа, засобів різних видів і застосовувати їх у професійній діяльності. Разом із тим, розвиток мультимедійних компетентностей у педагогів вимагає чіткого розуміння як цього поняття, так і його складників.

**Мета статті:** довести актуальність підвищення професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти засобами мультимедійних технологій. Окреслити поняття «мультимедіа», «інформаційно-комунікаційна культура», «мульти/медіакультура», «мульти/медіаграмотність», «інформаційно-комунікаційна грамотність», «інформаційно-комунікаційна компетентність», «мульти/медіаосвіченість», з позиції сучасних наукових досліджень.

**Виклад основного матеріалу дослідження:** Загальні аспекти розвитку масмедіа та моделі медіа освіти висвітлено в роботах Д. Бекінгем, Л.Зазнобіної, Д. Консідайн, Л. Мастермана, С. Пензіна, Ю. Усо-

ва, О.Федорова, О. Шарикова, Е. Харт, Р. Хоббс та ін.); психолого-педагогічні засади медіаосвіти (О. Волошенюк, Л. Зазнобіна, В. Іванов, Ю. Рабінович, О. Спічкін, О. Федоров, М. Хілько, С. Черепинський, О. Шариков та ін.). Інформаційні та комп'ютерні технології технології у педагогічному процесі (Р. Вільямс, Б. Гершунський, В. Глушков, А. Ершов, К. Маклін, Ю. Машбиця, С. Пейперта, Є. Полат та ін.); концептуальні засади формування комп'ютерної комп'ютерної грамотності, інформаційної культури педагога (Ю. Жук, В. Лапінський, О. Пінчук та ін.); формування і розвитку творчої особистості педагога в інформаційному суспільстві (В.Бондар, І. Зязюн, Н. Кузьміна, Н. Мойсеюк, Н. Ничкало, С. Сисоєва та ін.); розвиток професійної компетентності у неперервній педагогічній освіті (С.Вершловський, Л. Даниленко, Г. Єльнікова, Ю. Кулюткін, В. Маслов, Н.Ничкало, В. Олійник, В. Онушкін, В. Пікельна, Н. Протасова, Л. Пуховська, М. Романенко, В. Семиченко, Т. Сущенко, П. Худоминський, Т. Шамова та ін.).

За важливості сучасних досліджень, використання мультимедійних ресурсів для підвищення професійної компетентності фахівців дошкільної освіти, потребує нових підходів до її систематизації та теоретичного узагальнення.

Істотні зміни до змісту та вимог, обсягу і рівню освітньої та фахової підготовки працівників закладів дошкільної освіти в Україні було визначено Новою редакцією Закону «Про дошкільну освіту» [1].

Водночас нові запити до педагога нової генерації, кваліфікованого, який має академічну свободу й розвивається професійно впродовж життя, самостійно й творчо здобуває інформацію, сформульовані у Концепції «Нової української школи» (2017) [2].

Безсумнівно, що інноваційні процеси в системі дошкільного виховання спонукають педагогічного працівника адаптуватися до інформатизації сучасної освіти. За дослідженнями О. Чернякової використання мультимедійних технологій тісно зв'язане з підвищенням компетентності фахівця [3, с. 73]. У професійній діяльності педагогічні працівники закладів дошкільної освіти використовують багато видів мультимедійних матеріалів: механічні візуальні пристрої (діафільми, графопроектори); аудіовізуальні засоби (магнітофон, радіо), аудіовізуальні (навчальні відеофільми (звуківий фільм), мультфільми, телебачення, відеомагнітофон, ОУВ-плеєри) та засоби, які автоматизують процес навчання (лабо-

раторні кабінети, комп'ютери, мультимедійні дошки).

Власне термін «мультимедіа» (від лат. *multum* – багато та англ. *medium* – засіб, спосіб) наразі тлумачиться по-різному. Так, у словнику професійної освіти мультимедіа визначається як інформаційна технологія, що поєднує в одному програмному продукті різноманітні види інформаційних ресурсів: тексти, ілюстрації, аудіо- і відеоінформацію [4, с. 201]. Близьким до цього є визначення, яке надає «Енциклопедія техніки» – це комп'ютерна технологія, яка забезпечує з'єднання декількох видів пов'язаної між собою інформації (текст, звук, фото, малюнок, анімація, відео тощо) в єдиний блок, а також носій такої інформації [5]. Словник іноземних слів розкриває значення «мультимедіа» як інформаційної комп'ютерної системи з розширеними функціями, яка здатна працювати із зображенням (відео), звуком, текстом та поєднуватися в інтерактивному режимі з іншими системами [6].

У наукових джерелах подаються різні підходи до класифікації мультимедійних ресурсів. Зокрема, В. Стародубцев, А. Федоров, розглядають мультимедіа як інформаційно-освітнє середовище, що об'єднує раціонально-логічне мислення, емоційно-образне і цілісне сприйняття інформації [7; 8]. М. Алексєєва умовно поділяє мультимедійні засоби на навчальні, діагностичні, інструментальні, предметно-орієнтовані, адміністративні, ігрові [9]. Ю. Браун, О. Кравцова, І. Кириченко пропонують класифікувати мультимедійні засоби навчання за методичним призначенням: наставницькі, тренувальні, контрольні, демонстраційні [10]. Узагальнюючи результати досліджень (Р. Андерсона, А. Рейнольдс, Д. Бистрової, С. Григор'єва), класифікуємо мультимедійні технології за цільовим призначенням так: демонстраційні, інформаційно-довідкові, тренувальні, ігрові, контрольні.

Синонімічним поняттям «мультимедіа» почасти використовують «мультимедійні технології», як «сукупність методів і технічних засобів збирання, організації, збереження, опрацювання, передачі й подання інформації за допомогою комп'ютерів і комп'ютерних комунікацій» [11, с. 169], або як «сучасні види інформаційного обслуговування, організовані на базі засобів обчислювальної техніки і засобів зв'язку» [12].

Науковці, які вивчають феномен мультимедіа, доходять до єдиної думки, що їх використання в освіті створює умови для підвищення рівня професійної компетентності педагога. Так, за ствердженням Р.

Вітнелі, мультимедійні технології – це потужні засоби для створення та представлення багаторівневої наукової думки [13]. В. Заболотний, Г. Селевко вважають мультимедійні технології потужним дидактичним інструментом, що впливає на сприйняття інформації та підвищує якість освіти [14; 15]. На думку дослідників (В. Беспалько, Б. Гершунський, Р. Гуревич, Ю. Єгорова, М. Жалдак, Ю. Жук, А. Захарова, В. Імбер, М. Кадемія, Н. Клемешова, І. Косенко, В. Ляудіс та ін.) саме використання мультимедійних технологій в освітньому процесі підвищує рівень компетентності педагогічних працівників, створює умови для самоосвіти та дистанційної освіти, вирішує проблему доступу до нових джерел інформації, сприяє переходу до неперервної освіти [16].

На наш погляд, найбільш перспективним і цілеспрямовано організованим середовищем для реалізації цих завдань є післядипломна освіта. Відповідно до Закону України «Про освіту» «Післядипломна освіта передбачає набуття нових та вдосконалення раніше набутих компетентностей на основі здобутої вищої, професійної (професійно-технічної) або фахової передвищої освіти та практичного досвіду [17].

Ми переконані, що функціональні вектори післядипломної освіти сприяють опануванню мультимедійними технологіями, які виконують наступні функції [18]:

1) пізнавальну – доповнення і поглиблення вже наявних системи знань, умінь, навичок, способів і досвіду професійної діяльності;

2) розвиваючу – розвиток професійної компетентності, в тому числі інтелекту, здібностей, самостійності, ініціативи та ін., тобто прагнення до всебічного і гармонійного розвитку особистості, професіоналізму;

3) оціночну – оцінювання та реалізація свого потенціалу, своїх професійних здібностей, перспектив, освітньої та професійної траєкторії, усвідомлення особистого сенсу безперервного саморозвитку для успішності в сучасному світі;

4) адаптивну – адаптація до умов і діяльності в сучасному світі, відповідність вимогам соціального замовлення, вимогам професійного стандарту, конкурентоспроможність на ринку праці.

При організації післядипломної освіти в розрізі застосування мультимедійних технологій педагоги закладів дошкільної освіти мають дотримуватися:

– принципів формування інформаційно-комунікаційної компетентності: цілісності, безперервності, діяльності, саморозвитку;

– методологічних підходів: компетентнісного (І. Зимня, Г. Селевко, В. Серіков, А. Хуторський та ін.), діяльнісного (Л. Божович, О. Єпішева, О. Леонтьєв, С. Рубінштейн та ін.), особистісно зорієнтованого (О. Бондаревська, С. Кульневич, В. Серіков, І. Якиманська та ін.), проблемного (Ч. Куписевич, І. Лернер, А. Матюшкін, М. Махмутов та ін.).

Принцип цілісності полягає в наступному: формування всіх складових компетенцій оволодіння мультимедійними технологіями має носити цілісний характер, необхідно одночасно приділяти увагу всім і кожному компоненту компетентності педагога.

Принцип безперервності ґрунтується на зв'язку з постійним вдосконаленням мультимедійних технологій, сформована навіть на найвищому рівні компетентності вимагає безперервного вдосконалення.

Принцип саморозвитку передбачає необхідність створення умов, що сприяють підтриманню прагнення до осмислення особистісної значущості придбання зазначеної компетентності, потреби в реалізації свого потенціалу, безперервному професійному саморозвитку.

У процесі підвищення кваліфікації дошкільних працівників, щодо застосування мультимедійних технологій, виконуються наступні функції освітньої діяльності:

1) екстенсивна – накопичення, придбання нових знань, умінь, навичок, досвіду діяльності в галузі використання мультимедійних технологій в педагогічному процесі ЗДО;

2) орієнтування – поінформованість про сучасні мультимедійні технології, їх можливості в педагогічному процесі, позиціонування себе в професії та суспільстві за допомогою мультимедійних технологій;

3) саморозвитку – вдосконалення особистої картини світу, свого професійного досвіду, творчих якостей, формування комп'ютерної грамотності та професійної компетентності; подолання професійної вузькості;

4) комунікативна – встановлення зв'язків між різними учасниками освітнього процесу, науками, професіями;

5) омолодження – подолання інерції власного мислення, попередження застою в суспільній позиції;

6) психологічна – збереження повноти буття, почуття причетності до поступу людства в області процесів інформатизації (зокрема, в освіті).

Удосконалення процесу інформатизації сучасної освіти в контексті компетентнісного підходу, відповідно до нової освітньої парадигми, припускає активний розвиток

мультимедійної компетентності під час підготовки фахівців дошкільної освіти, однак сама суть поняття мультимедійної компетентності, її структура й зміст залишаються неопрацьованими.

Сьогодні більшість учених розглядає поняття «компетентність» як інтегральну характеристику, що виявляється в загальній здатності та готовності до діяльності, яка базується на знаннях і досвіді, здобутих у процесі навчання і соціалізації й орієнтованих на самостійну й успішну участь у діяльності» [18, с. 139].

Різновидом професійної компетентності сучасного педагога є мультимедійна компетентність – здатність і готовність педагога розробляти відкриті освітні ресурси за допомогою мультимедіа засобів різних видів і застосовувати їх у професійній діяльності. До відкритих освітніх ресурсів належать навчальні або наукові ресурси, розміщені у вільному доступі, або випущені під ліцензією, що дозволяє вільно їх використовувати або переробляти. Відкриті освітні ресурси містять у собі повні курси, навчальні матеріали, модулі, підручники, відео, тести, програмне забезпечення, а також будь-які засоби, матеріали або технології, використані для надання доступу до знань [19, с. 58].

Серед науковців, які поглиблено вивчають мультимедійну компетентність, можна назвати Б. Крузе, Л. Кочегарова яких цікавить названий феномен як складник професійної компетентності. Б. Крузе вбачає в мультимедійній компетентності педагога кумулятивну «готовність і здатність» та досвід прояву сукупності мультимедійних компетенцій у сфері освіти, де «готовність» співвідноситься з довгостроковою готовністю як інтегрованим особистісним утворенням, що включає в себе мотиваційний, емоційно-вольовий, настановчий та оцінний компоненти, а «здатність» – з когнітивним і поведінковим компонентами [20, с. 82]. Л. Кочегарова під мультимедійною компетентністю (ІКТ-компетентність) педагога розуміє багатоаспектний компонент професіоналізму, що є актуальною, формованою якістю особистості [21, с. 88].

Аналіз наукових джерел дає підстави стверджувати, що загальноприйнятого визначення поняття мультимедійної компетентності поки що не склалося. Досить часто дефініції: «інформаційно-комунікаційна культура», «мульти/медіакультура», «мульти/медіаграмотність», «інформаційно-комунікаційна грамотність», «інформаційно-комунікаційна (ІКТ) компетентність», «мульти/медіаосвіченість» використовуються як синоніми.

Прийнято вважати, що поняття «медіа культура» ширше за поняття «мультимедійна культура», оскільки воно позначає максимально широку сферу життєдіяльності людей, пов'язану з будь-якою інформацією, включаючи і медію, і мультимедію. Медіа культура тлумачиться як сфера інформаційної життєдіяльності людей, пов'язана з будь-якими засобами масової комунікації. Таким чином, медіакультура виступає складовою інформаційної культури, яка входить до загальнолюдської культури та становить собою її специфічну сторону, що безпосередньо пов'язана з інформаційним аспектом повноти життя людей.

Мультимедійна культура визначається як сфера інформаційної життєдіяльності людей, що має зв'язок лише з цифровими (мультимедійними) засобами масової комунікації. Відповідно, мультимедійна культура є сукупністю виробничих, суспільних і духовних досягнень людей у сфері мультимедіа, а також системою рівнів розвитку особистості в сфері мультимедіа.

Зокрема, І. Костіковою виокремлено характеристики інформаційно-комунікаційної культури в галузі нових технологій: 1) здатність до аналізу, оцінки й інтеграції досвіду роботи в сучасному інформаційно-комунікаційному середовищі під час вивчення чи викладання фахових дисциплін; прагнення до розвитку особистих творчих якостей студента під час занять у поєднанні з наявністю мотивації в самоосвіті й високого рівня загальної комунікативної культури студента в інформаційно-комунікаційній взаємодії; 2) розвиток культури одержання, вибору, збереження, відтворення, переробки інформації; удосконалення способів репрезентації, передачі й інтеграції навчальних матеріалів.

Отже, інформаційно-комунікаційна культура виступає своєрідною «надбудовою» над уже сформованою професійною компетентністю, складовою якої є мультимедійна компетентність.

Насамкінець зазначимо, що мультимедійна компетентність педагога – це професійна якість особистості педагога, що включає в себе інтегровану сукупність знань, умінь і досвіду виконання різних операцій – як складових мультимедійних технологій, під час підготовки і проведення навчальних занять, а також цінності пов'язані з цією діяльністю. Учені (Д. Бистрова, С. Григор'єв та В. Гріншкун) за методичним призначенням мультимедійні технології поділяють на: наставницькі, тренувальні, контрольовані, довідкові, імітаційні та ігрові [5; 7].

**Висновки і перспективи подальших досліджень:** У підсумку можемо підсумку можемо констатувати, що медіаграмотність стає інтегративним показником рівня професійної компетентності педагогічних працівників закладів дошкільної освіти. Тому питання підвищення рівня професійної компетентності є пріоритетним при організації неперервної фахової освіти. Подальші перспективи дослідження полягають у розробці ефективних методик розвитку професійної компетентності педагогів засобами мультимедійних технологій.

#### Список бібліографічних посилань

1. Концепція «Нова українська школа». затв. рішенням колегії МОН, від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Про дошкільну освіту: Закон України від 11 липня 2001 р. № 2628-III (в редакції від 16.07.2019 № 2704-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
3. Чернякова О.І. Формування готовності майбутніх учителів початкових класів до застосування мультимедійних технологій у професійній діяльності: автореф. дис... канд. пед. наук. Переяслав-Хмельницький: Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди, 2017.
4. Гончаренко С.У. Професійна освіта. [за ред. Н.Г. Ничкало]. Київ: Вища школа, 2000.
5. Мультимедиа. Словари онлайн. Словарь иностранных слов русского языка. URL: [http://slovarionline.ru/slovar\\_inostrannyih\\_slov\\_russkogo\\_yazyika/page/multi%20media.29842](http://slovarionline.ru/slovar_inostrannyih_slov_russkogo_yazyika/page/multi%20media.29842).
6. Мультимедиа. Словари онлайн. Энциклопедия техники. URL: [http://slovarionline.ru/entsiklopediya\\_tehniki/page/multimedia.2246](http://slovarionline.ru/entsiklopediya_tehniki/page/multimedia.2246).
7. Стародубцев В.А. Компьютерные и мультимедийные технологии в естественнонаучном образовании. Томск: Дельтаплан, 2002.
8. Федоров А.Ф. Медиаобразование: история, теория и методика. Ростов-на-Дону: ЦВВР, 2001.
9. Алексеева М.Б. Системы мультимедиа. Санкт-Петербург, 2001.
10. Браун Ю.С. Модульно-уровневый подход в преподавании курса «Основы мультимедийных технологий». *Информатика и образование*, 2003. 9. С. 52–57.
11. Освітні технології: навч.-метод. посіб. [за заг. ред. О. М. Пехоти]. Київ : А.С.К., 2001. 256 с.
12. Свириденко С.С. Современные информационные технологии. Москва: Радио и связь, 1989.
13. Whitneli R. M., Femandes E.A. Almassizadeh F. Love J., Dugan. B. M. Sawrey. V.A. and Wilson. K.R.(1994). Multimedia chemistry lectures. *Journal of Chemistry Education*, 1994. No 71. P. 721–725.
14. Заболотний В.Ф. Дидактичні засади застосування мультимедіа у формуванні методичної компетентності майбутніх вчителів фізики: автореф. дис... д-ра наук. Київ: Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова? 2010.
15. Селевко Г.К. Компетентности и их классификация. *Народное образование*, 2004. № 4. С. 138–143.
16. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України. *Право та інноваційне суспільство: електронне наукове видання*. 2015. №1(4). Режим доступу: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2015/04/Bystrova.pdf>

17. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII (в редакції від 16.01.2020 № 2145-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
18. Вишнякова А.В. Образовательная среда как условие формирования информационно-коммуникативной компетентности учащихся: автореф. дис. ... канд. пед. наук. Оренбург: Северо-Восточный федеральный университет имени М.К. Аммосова, 2002.
19. Везиров Т.Г. Электронные средства обучения в формировании мультимедиа компетентности учителей-предметников в системе повышения квалификации. *Научное обеспечение системы повышения квалификации кадров*, 2012. №1. С. 58–63.
20. Крузе Б.А. Мультимедийная компетентность учителя. *Педагогическое образование и наука*, 2009. № 6. С. 82–85.
21. Кочегарова Л.В. Медиадидактика как направляющий вектор ИКТ-компетентности педагога. *Вестник Московского городского педагогического университета*, 2008. № 15. С. 88–91.

#### References

1. The concept of the New Ukrainian School: approved by the decision of the Collegium of the Ministry of Education and Science, December 14, 2016 No. 988-r. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
2. On Preschool Education: Law of Ukraine of July 11, 2001 No. 2628-III (as of July 16, 2019 No. 2704-VIII). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>
3. Chernyakova, O.I. (2017). Formation of readiness of future primary school teachers to use multimedia technologies in their professional activity (Candidate of Science dissertation). *Theses*. Pereyaslav-Khmelnytsky: Pereyaslav-Khmelnytsky State Pedagogical University named after Grigory Skovoroda (in Ukr.).
4. Goncharenko, S.V. (2000). *Vocational education and training*. In N.G. Nichkalo (Ed.). Kyiv. High School (in Ukr.).
5. *Multimedia. Dictionaries online. Dictionary of foreign words in Russian*, Retrieved from [http://slovarionline.ru/slovar\\_inostrannyih\\_slov\\_rus\\_skogo\\_yazyika/page/multi%20media.29842](http://slovarionline.ru/slovar_inostrannyih_slov_rus_skogo_yazyika/page/multi%20media.29842).
6. *Multimedia. Dictionaries Online. Encyclopedia of Technology*. Retrieved from [http://slovarionline.ru/entsiklopediya\\_tehniki/page/multimedia.2246](http://slovarionline.ru/entsiklopediya_tehniki/page/multimedia.2246).
7. Starodubtsev, V.A. (2002). Computer and multimedia technologies in science education. Tomsk: Deltaplan, 2002. 34 p. (in Rus.).
8. Fedorov, A.F. (2001). Media education: history, theory and methodology. Rostov-on-Don: CVRR (in Rus.).
9. Alekseeva, M.B. (2001). *Multimedia systems*. St. Petersburg (in Rus.).
10. Brown, Y.S. (2003). Modular-level approach in teaching the course "Fundamentals of Multimedia Technologies". *Informatics and education*, (9), 52–57 (in Rus.).
11. Pekhoty, O.M. *Educational technologies*. Kyiv: ASK (in Ukr.).
12. Sviridenko, S.S. (1989). Modern Information Technologies. Moscow: Radio and Communication.
13. Whitneli, R.M., Femandes, E.A., Almassizadeh, F., Love, J., Dugan, B.M. Sawrey, B.A., Wilson, K.R. (1994). Multimedia chemistry lectures. *Journal of Chemistry Education*, 71: 721–725.
14. Zabolotny, V.F. (2010). Didactic principles of multimedia application in formation of methodical competence of future physics teachers (Doctor of Science Dissertation). *Theses*. National Pedagogical Dragomanov University. Kyiv (in Ukr.).
15. Selevko, G.K. (2004). Competencies and their classification. *Public education*, 4: 138–143 (in Rus.).
16. Bistrova Yu.V. (2015). Innovative Teaching Methods in the Higher School of Ukraine. *Law and Innovation Society: Electronic Scientific Edition*, 1(4). Retrieved from: <http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2015/04/Bystrova.pdf> (in Ukr.).
17. On Education: Law of Ukraine of September 5, 2017 No. 2145-VIII (as of January 16, 2020 No. 2145-VIII). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
18. Vishnyakova, A.V. (2002). Educational environment as a condition of formation of information and communicative competence of students. (PhD Dissertation). *Theses*. Orenburg. Northeast Federal University named after M.K. Ammosov (in Rus.).
19. Vezirov, T.G. (2012). Electronic learning tools in the formation of multimedia competence of subject teachers in the system of advanced training. *Scientific support of the personnel training system*, 1: 58–63 (in Rus.).
20. Kruze, B.A. (2009). Multimedia competence of the teacher. *Teacher education and science*, 6: 82–85 (in Rus.).
21. Kochegarova, L.V. (2008). Mediadidactics as a directing vector of teacher's ictcompetence. *Bulletin of the Moscow City Pedagogical University*, 15: 88–91 (in Rus.).

#### KHODUNOVA Victoria,

PhD in Pedagogy, assistant professor, doctoral student,  
National Pedagogical Dragomanov University

### THE USE OF MULTIMEDIA RESOURCES TO ENHANCE THE PROFESSIONAL COMPETENCE OF PEDAGOGICAL EMPLOYEES OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS

**Summary.** Introduction. Using multimedia resources to enhance the professional competence of the teaching employees of pre-school educational institutions.

**Purpose.** To prove the relevance of raising the professional competence of pedagogical employees of pre-school educational institutions by means of multimedia resources.

**Methods.** The theoretical method, systematic analysis of psycho-pedagogical literature on the problem of using multimedia resources, was used as a method of constructing the research in order to increase the professional competence of pedagogical employees of pre-school educational institutions.

**Results.** The article cover the pressing issues of using multimedia resources in order to increase the professional competence of pedagogical employees of pre-school institutions. The modern views of scientists on this problem

are analyzed. Functions of multimedia technologies (cognitive, developing, evaluative, adaptive) are described. At the theoretical level the principles of organization of information and communication competence of employees of preschool education institutions (integrity, continuity, activity, self-development) are defined; methodological approaches (competent, personally oriented, problematic). It is emphasized that the multimedia competence of the teacher is a professional quality of the teacher's personality, which includes an integrated set of knowledge, skills and experience of performing various operations - as components of multimedia technologies, in the preparation and conduct of training, as well as values associated with this activity.

Originality. Theoretical bases of formation of professional competence of employees of preschool education institutions by means of multimedia technologies have

been developed. The content of the concepts was itemized "multimedia", "multimedia technologies" "information and communication culture", "multi / media culture", "multi / media literacy", "information and communication literacy", "information and communication competence", "multimedia" "Media culture".

*Conclusion.* Consequently, media literacy is an integrative indicator of the level of professional competence of a pre-school teacher. Therefore, the issue of raising the level of professional competence with multimedia technol-

ogies is a priority in the organization of continuing education.

**Keywords:** pedagogical employees of the institution of preschool education; information and communication culture; professional competence; multimedia; multi / media culture; multi / media literacy; information and communication literacy; information and communication competence; multi / media literacy.

Одержано редакцією 18.01.2020  
Прийнято до публікації 11.02.2020